

7/13937
GK: 148

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

21.06.10* 30622

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: 29.04.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/13937-22217/46101 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, Balıkesir Milletvekili Sayın Ergün AYDOĞAN tarafından tevcih edilen 7/13937 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (5 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlığa

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ERGÜN AYDOĞAN'IN
DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A
TEVCİH ETTİĞİ 7/13937 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI İLE HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

SORU 1- Amaç KOBİ'lerin desteklenmesi olduğuna göre KOSGEB tarafından uygulanmakta olan bu prosedürlerin yatırımcı lehine yeniden düzenlenerek bu kredilerden daha fazla yatırımcının yararlanması için nasıl bir uygulama yapacaksınız?

CEVAP 1:- KOSGEB Kredi Faiz Destekleri; ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla, işletmelerin ve girişimcilerin kamu bankaları, özel bankalar, katılım bankaları ile diğer finans kuruluşlarından uygun koşullarda nakdî veya gayri nakdî kredi temin edebilmeleri için faiz, komisyon ve diğer masraflarına KOSGEB tarafından geri ödemeli veya geri ödemesiz destekler sağlanmasına yönelik uygulamalardır.

05.05.2009 tarih ve 27219 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5891 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkına Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile imalat dışı sektörlerde faaliyette bulunan işletmelere de KOSGEB tarafından destek verebilmesi mümkün hale gelmiştir. İmalat sanayinde faaliyette bulunan işletmelerin yanı sıra KOSGEB tarafından desteklenecek diğer sektörler de 18.09.2009 tarih ve 27353 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15431 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmiştir. Böylece KOSGEB'in hedef kitlesi genişletilerek ülkemizdeki KOBİ'lerin büyük bölümü KOSGEB desteklerinden yararlanabilir hale gelmiştir. KOSGEB Veri Tabanında kayıtlı işletme sayısı bu uygulamadan önce 123.936 iken genişletilmesiyle 323.029'a ulaşmıştır.

SORU 2- KOSGEB aracılığı ile bugüne kadar ağır şartlar altında kullandırılan bu kredi faiz desteğinden ülke çapında kaç yatırımcımız yararlanabilme imkanını sağlayabilmiştir?

CEVAP 2- KOSGEB kredi faiz desteğinden yararlanmanın ön koşulu KOSGEB Veri tabanına kayıtlı işletme olup, söz konusu kayıt işlemi işletmenin KOBİ niteliği taşıyıp taşımadığını tespit etmekle sınırlı bir uygulamadır. KOSGEB veri tabanına kayıt olmak ağır koşullar içermemekte, ayrıca hiçbir ücreti ve yükümlülüğü bulunmamaktadır. Kredi faiz desteklerinden bazıları (Örneğin: Makine- Teçhizat Kredileri) taahhüt içermekte olup, söz konusu taahhütler işletmenin alınan kredi faiz desteğinin beyan edilen amaç doğrultusunda kullanılmasını sağlamaya yöneliktir.

Bununla birlikte; KOSGEB kredi faiz desteği, KOSGEB Kuruluş Kanunu, Bakanlar Kurulu kararları ile KOSGEB Başkanlığı üst karar ve onay mercii olan İcra Komitesi kararları doğrultusunda, ilgili Bankalar ile düzenlenen, amacı, kapsamı, işleyiş kuralları ve yürürlük süresi belirlenen protokoller ile yürütülmektedir. Bu protokollerde ana para riskinin tamamının bankalarca üstlenilmiş olması nedeniyle, Bankacılık ve Banka Mevzuatları da geçerli olup, yukarıda belirtilen mevzuatlarla birlikte düzenlenen protokoller ve ekleri kredi destek programlarının yasal dayanağını teşkil etmektedir.

Farklı isimler altında uygulanan kredi faiz desteklerinden 2003 yılından bugüne kadar 128.203 adet işletme faydalanmıştır.

Ayrıca KOSGEB iştiraklerinden olan ve KOBİ'lerin kredi teminatı sorunlarının çözümüne yönelik olarak, bu işletmelerin kullanacakları kredilere kefalet sağlamak amacı ile kurulmuş Kredi Garanti Fonu A.Ş. (KGF) son iki yılda büyük bir atılım içine girmiştir.

Şirketin hizmetlerini artırmak ve tüm ülke geneline yaymak amacıyla;

- KOSGEB projeleri başta olmak üzere bir çok projeye Kredi Garanti Fonu (KGF) da taraf olmuştur.
- 09 Eylül 2009 tarihi itibarıyla KGF A.Ş.'nin sermayesi 60 Milyon TL'den 240 Milyon TL'ye çıkarılmış, mevcut ortaklara (KOSGEB, TOBB, TESK, HALKBANK, MEKSA ve TOSYÖV) ilave olarak 19 banka daha şirkete ortak olmuş, HALKBANK ile birlikte ortak banka sayısı 20'ye ulaşmıştır.
- Kredi Garanti kuruluşlarına 1 Milyar TL Hazine desteği imkanı sağlanması kapsamında Hazine Müsteşarlığı ile KGF arasında 13 Eylül 2009 tarihinde protokol imzalanmış, bu kapsamda kefalet işlemlerine başlanılmış ve küresel mali krizden etkilenen işletmelerin bankalardaki borçlarının gerek yeniden yapılandırılmasında gerek ise ayrıca kullanacakları işletme sermayesi kredilerinde Hazine Destekli Kefalet sistemi de devreye girmiştir.
- Açılan yeni şubeler ile birlikte merkez dahil şube sayısı 17'ye ulaşmış, anlaşmalı çalışılan banka sayısı ise 36'ya yükselmiştir.

SORU 3: Zor durumda olan küçük ölçekli işletmeler ve sanayi kuruluşlarından kredi başvurusu yapmış olanların ne kadarına olumlu cevap verilmiş ve kredi kullandırılmıştır?

CEVAP 3: 2008-2010 yılları arasında KOSGEB kredi faiz desteğine başvuruda bulunan 162.426 işletmeden, 106.393 işletmeye kredi kullandırılmıştır.

SORU 4: 2009-2010 yılları arasında Türkiye’de de yaşanan krizin etkilerinin sonucunda sivil toplum örgütlerinin yaptıkları açıklamalarına göre 91.162 iş yeri kapanmıştır. Buradan doğan zararların giderilebilmesi için hükümetinizin bir çalışması var mıdır?

CEVAP 4: Türkiye’de 01.01.2009- 31.12.2009 tarihleri arasında (Anonim Şirket, Limited Şirket, Kollektif Şirket, Komandit Şirket, Gerçek Kişiler Ticari İşletme, Kooperatifler) 88.784 adet firma kurulmuş, 44.537 adet firma kapanmıştır. 01.01.2010-30.04.2010 tarihleri arasında ise (Anonim Şirket, Limited Şirket, Kollektif Şirket, Komandit Şirket, Gerçek Kişiler Ticari İşletme, Kooperatifler) 37.504 adet firma kurulmuş, 17.121 adet firma kapanmıştır.

2009-2010 yılları itibariyle Türkiye geneli mesleğini bırakan 133.008 esnaf ve sanatkara karşın, 242.354 esnaf ve sanatkar mesleğe başlamış olup, bu dönemde kapananların açılanlara oranı % 54’dür.

Ülkemizde, esnaf ve sanatkârlar, ekonomik kriz, küreselleşmeden kaynaklanan yüksek rekabet, yetersiz sermaye, gelenekçi ticari modeller, proje üretememe, tüketici tercihlerine cevap verememe, işbirliği ve kümelenme kültürünün eksikliği gibi bir sorun yelpazesi ile karşı karşıyadır.

Bu çerçevede; tüm paydaşların katkıları alınmak suretiyle, yapılan bütün çalışmalar, araştırmalar ve toplantılar sonucunda, Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP) hazırlanmıştır.

Bu eylem planının temel hedefi; “esnaf ve sanatkârların rekabet gücünün artırılması ve değişim ve dönüşümün desteklenmesi” olarak belirlenmiştir. 10 Nisan 2010 tarihinde kamuoyuna açıklanan eylem planında bu hedefe ulaşmak için “7 Öncelik” ve “30 Tedbir” geliştirilmiştir:

Öncelikler

- 1- Kredi ve Finansman Şartlarının İyileştirilmesi.
- 2- Vergi, İstihdam ve Diğer Yükümlülüklerin Azaltılması.
- 3- Eğitim ve Danışmanlık Hizmetlerinin Geliştirilmesi.
- 4- Yenilikçilik ve Girişimciliğin Geliştirilmesi.
- 5- Altyapı, Kümelenme ve Ortaklık Faaliyetlerinin Desteklenmesi.
- 6- Hukuki Düzenlemelerin Yapılması.
- 7- Esnaf ve Sanatkârların AB Programlarından Faydalanmasının Sağlanması.

Tedbirler

1- Esnaf ve Sanatkârların Kredi ve Finansman Şartlarının İyileştirilmesi

Esnaf ve sanatkârların; Halk Bankası kredilerine erişimi kolaylaştırılacak, bu krediyi kullanan esnaf sayısı artırılacak ve KOSGEB desteklerinden etkin bir şekilde yararlanmaları sağlanacaktır.

2- Esnaf ve Sanatkârların Üzerindeki Vergi, İstihdam ve Diğer Yükümlülüklerin Azaltılması

Geleneksel, kültürel ve sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan esnaf muaflığı kapsamındaki meslek kolları canlandırılacak, halen esnaf muaflığı kapsamındaki meslek kolları için, “vergiden muaf esnaf belgesi” uygulaması getirilecek, basit usulden gerçek usule geçen esnaf ve sanatkârların şartlar oluştuğunda basit usulde vergilendirilmelerine imkân sağlanacak ve esnaf ve sanatkârlar meslek odalarına kayıtlı olmayan esnaf ve sanatkârın kayıt altına alınması sağlanacaktır.

3- Esnaf ve Sanatkârlara Verilen Eğitim ve Danışmanlık Hizmetlerinin Geliştirilmesi

Esnaf ve sanatkârlara yönelik mesleki eğitim geliştirilecek, etkinleştirilecek, ihtiyaç duyulan mesleklerde; esnaf ve sanatkârlara dönük geliştirme ve uyum kursları açılacak, çıraklık eğitimi kapsamındaki sorunların giderilmesine yönelik mevzuat düzenlenecek, çıraklık eğitimi kapsamı dışındaki mesleklerde eğitime standart getirilecek ve esnaf ve sanatkârlara ihtiyaçları doğrultusunda eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilecektir.

4- Esnaf ve Sanatkârların Yenilikçilik ve Girişimciliğinin Geliştirilmesi

Esnaf ve sanatkârlara yönelik yenilikçi projeler desteklenecek, modern toplu taşımacılık yapılmasına dönük, yerel yönetimler ile ilgili esnaf kuruluşlarının birlikte geliştirecekleri projeler desteklenecek, işini kaybeden veya bırakan esnaf ve sanatkârlara yönelik dönüşüm projeleri geliştirilecektir.

5- Esnaf ve Sanatkârların Altyapı, Kümelenme ve Ortaklık Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Esnaf ve sanatkârların; üniversitelerle işbirliği geliştirilecek, faaliyet gösterdiği mekânlarının fiziki şartları iyileştirilecek, yeni alışveriş mekânları oluşturulacak, ihtiyaç duydukları standartlar geliştirilecek, küçük sanayi sitelerinin yapımında TOKİ Başkanlığı imkânları kullanılacak, atölye, test analiz merkezi, AR-GE merkezi vb. ortak kullanım alanları oluşturulacak, kümelenmeleri desteklenecek ve birleşerek güç birliği oluşturmaları sağlanacaktır.

6- Esnaf ve Sanatkârlar Yararına Mevzuat Düzenlemelerinin Yapılması

Esnaf ve sanatkârları ile esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yararına yönelik olarak 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununda gerekli değişiklikler yapılacak, 5362 sayılı Kanun ile 5174 sayılı Kanun arasında ustalık belgesi istenilmesine ilişkin düzenlemelerde paralellik sağlanacak, TESK'in Milli Prodüktivite Merkezi'ne ödediği aidat kaldırılacak, elektrik meslek kolunda faaliyetlerini sürdüren fen adamlarının görev, yetki ve

sorumluluk sınırları yeniden değerlendirilecek, ustalık belgesine sahip olan kişilerin, esnaf ve sanatkâr işletmelerinde sorumlu yönetici olmasına imkân sağlanacak ve esnaf ve sanatkârların kamu ihalelerine katılmaları kolaylaştırılacaktır. Ayrıca, TESK'in Sosyal Güvenlik Kurumu yönetim kurulunda temsil edilmesi sağlanacaktır.

7- Esnaf ve Sanatkârların AB Programlarından Faydalanmasının Sağlanması

Esnaf ve sanatkârlar ve meslek kuruluşlarının AB programları hakkında bilgilendirilmesi sağlanacak ve AB fonlarından yararlanmasına yönelik proje üretme kapasiteleri artırılabacaktır.

Öte yandan, küresel krizin reel ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletmek amacıyla alınan tedbirler kapsamında, kısa çalışma ödeneğinin miktarı yüzde 50 oranında artırılarak yararlanma süresi 3 aydan 6 aya çıkarılmış ve ödenekten 2010 yılı sonuna kadar yararlanma imkanı tanınmış; yeni istihdam paketi hazırlanmış; 5084 sayılı teşvik yasasının sosyal güvenlik primi desteği uygulaması 2012 yılına kadar uzatılmış; bölgesel ve sektörel teşvikleri içeren yeni bir teşvik sistemi oluşturulmuş; tarım ürünleri lisanslı depoculuk kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlara gelir ve kurumlar vergisi muafiyeti getirilmiş; ihracatçılara kullandırılan kredilerin faizleri düşürülmüş ve kullanım limitleri artırılmıştır.